

1. marts 2024

Høringssvar for forvaltningsplanerne for Hannenov Skov

Fra Danmarks Vilde Natur vil vi gerne kvittere med en stor tak til Naturstyrelsen for muligheden for at kommentere forvaltningsplanerne for urørt skov. Det er i vores øjne meget positivt, at en stor del af statens skove fremover vil blive forvaltet med et større fokus på naturindholdet i skovene, og vores forening bakker op om en mere ambitiøs arealanvendelse med henblik på at opbremse biodiversitetsnedgangen i Danmark. I dette høringssvar vil vi kommentere specifikt på forvaltningsplanerne for Hannenov Skov ud fra forvaltningsplanerne samt de input vi har modtaget fra lokale medlemmer, der er jævnlige brugere af området.

Generelt er vi positive overfor tiltag til genopretning af naturlig hydrologi, heterogenisering af ensaldrende og monokulturelle træområder og veteranisering som måder at fremskynde dannelsen af levesteder for vores sjældne og truede arter. Vi ser nødvendigheden af at flere områder omlægges til naturligere græsningsregimer med helårsgræssende store planteædere, og ønsker at udtrykke vores opbakning til at der udsættes flere forskellige arter af store planteædere, da påvirkningen derved diversificeres, således at der opstår en større grad af variation i afgræsningen. Vi ønsker, at der bliver tale om ikke-kastrede dyr, da dette dels medfører den bedste dyrevelfærd i form af at dyrene har mulighed for at udfolde alle deres naturlige livsytringer, såsom flokdannelse, yngelpleje, territoriehævdning, brunstleg mv. men også fordi antallet af dyr derved varierer over tid, hvilket skaber variation i afgræsningstryk og dermed levesteder over tid.

Som brugere af skovene ser vi frem til mere spændende områder, med nye og spændende muligheder for oplevelser, som man ikke kan få andre steder. I og med at områderne ændrer sig får vi noget andet, end det vi har. Det er positivt i sig selv. Vi får steder, hvor vi i større grad skal bruge vores sanser og hvor vi ikke nødvendigvis kender ruten på forhånd. Landskabet genfortrylles, så at sige.

I forhold til den generelle udmøntning af konceptet for urørt skov er vi forbeholdne overfor udtag af træ i forbindelse med overgangen til urørt skov, men forstår dog, at det er en del af det politiske oplæg, at dette er med til at finansiere overgangen.

Som det fremgår af ovenstående bakker vi langt hen af vejen op om den planlagte udlægning af urørt skov, og er derfor overordnet set positive i forhold til den konkrete forvaltningsplan for Hannenov Skov, som jo tilsigter at fastholde og udbygge variationen ved at skabe flere lysåbne områder i skoven og overgange mellem tæt og helt åben skov, etablere

naturlig hydrologi, hvor det er muligt i forhold til skovens naboer og styrke arts- og aldersvariationen samtidig med at der tages hensyn til store og gamle træer i overgangen til urørt skov.

Vi er ligeledes begejstrede for at Naturstyrelsen er opmærksom på danne af lysninger omkring særligt værdifulde gamle træer, herunder specifikt ege, og at den lysåbne skov opretholdes ved græsning og hvor der er fokus på at lysåbne og skovarealer samafgræsses så det skarpe skel mellem skov og eng opløses. Vi bakker ligeledes op om, at græsningstrykket søges løbende optimeret i forhold til bestøvende insekter, som er afhængige af rig blomstring af urter.

Vi mener at det er vigtigt at arealerne i så høj grad som muligt afgræsses som store sammenhængende folde på helårsbasis af selvreproducerende bestande af heste og køer, og ønsker derfor at Naturstyrelsen bestræber sig på at samle de forskellige folde til én, maks to. Derved vil det ikke i samme grad være nødvendigt at tilpasse græsningstrykket hen over året på grund af oversvømmelser af engene henover vinterhalvåret, og man ville sandsynligvis kunne nøjes med et proaktivt udtag af kalve og føl i efteråret, således at bestandene er mere eller mindre stabile fra år til år.

Der er gode erfaringer fra andre projekter med at friluftslivet sagtens kan sameksistere med et aktivt friluftsliv med fx ridning og MBT-kørsel. Derfor mener vi at Naturstyrelsen bør imødegå eventuelle bekymringer fra friluftslivet gennem oplysningskampagner omkring hvordan man færdes sikkert blandt de store planteædere. Vi fraråder brugen af får ved Falsters Minde, da får spiser bredbladede urter før græs og derfor er skadelige for biodiversiteten. Geder kan blive en udfordring, da de gerne hopper over lave hegn, men forsøg i Allindelille Skov har vist, at det kan lade sig gøre at holde dem inde med mobile hegn. Dette er dog en ret omkostningstung løsning. Derfor vil vi som udgangspunkt anbefale at Naturstyrelsen i stedet sørger for at vælge heste og køer fra bestande, der i forvejen lever vildt og som man har erfaring med vil gå til vedopvæksten, samt gennem jagtfriholdelse, øger den lokale bestand af hjortevildt.

Vi ser et stort potentiale for at Hannenov Skov kan udvikle sig til at blive et hotspot for sjældne sommerfugle, såsom Sort Ildfugl, Spejlbredpande, Markperlemorsommerfugl og Brunlig Perlemorsommerfugl, der alle findes ved nærliggende Bøtø. Grøn Busksommerfugl forekommer ligeledes tæt på ved Horreby Lyng og trives i lignende forhold, som dem udlægningen af Hannenov Skov faciliterer.

Opsamlende mener vi:

- Forvaltningsplanen grundlæggende betragtes som velovervejet og at de rette virkemidler bringes i spil.
- Afgræsning bør foregå i én, maks to, samlet fold med helårsafgræssende ukastrede heste og okser.
- Bekymringen fra friluftslivet bør adresseres gennem oplysning og vejledning, således at bekymrede opøver en højere grad af naturkompetence.
- Får bør undgås, da deres måde at græsse på, er skadelig for biodiversitetet.
- Vi påpeger at arealplanlægningen for friluftsliv ikke i dén grad, som der er lagt op til, behøver at diktere ambitionen for naturgenopretningen i området, da helårsgræssende store dyr ikke er en hindring for et aktivt friluftsliv.

På vegne af Danmarks Vilde Natur, lokalafdeling Midtsjælland
Laila Borgvold Larsen, Tanja Jordan, Martin Larsen og Kasper Monrad Møller